Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

Bio-Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak

Dr. Agni Vlavianos-Arvanitis*

Seçkin uluslararası lider, Uluslararası Bio-politika Örgütü’nün (B.I.O.)[1] saygın üyesi, Bio-politiğin önde gelen destekçisi ve bütün bunların ötesinde çok saygı duyduğum bir dost olarak Profesör Ruşen Keleş onuruna bu yazıyı kaleme almak benim için büyük bir zevk ve onurdur. Ruşen Keleş, Birleşmiş Milletler Türk Derneği’nin başkanıyken, Birleşmiş Milletler Dernekleri Dünya Federasyonu’nun (WFUNA) 1986’daki toplantısında tanışmamız, 20 yıldır süren esin verici ve verimli bir işbirliğinin başlangıcıydı. Bu tanışıklık bana, bir insan, akademisyen ve uluslararası lider olarak Ruşen Keleş’in değerini anlama olanağını tanıdı; gerçekten böylesine seçkin bir kişiliğin hizmetlerinden yararlanan ülkesinin çok şanslı olduğunu düşünüyorum.

Karşılıklı işbirliği ve dostluğumuz sayesinde Uluslararası Bio-politika Örgütü 130 ülkeye yayıldı. Bio-politiğin, yani bios’un –gezegenimizdeki bütün yaşamın- korunmasına ilişkin uluslararası politikanın

* Uluslararası Bio-politika Örgütü Başkanı ve Kurucusu

[1] Biopolitics International Organisation (B.I.O.)

gelişmesi ile Yunanistan ve Türkiye arasındaki işbirliği pekişmiş oldu; 1993 Abdi İpekçi Dostluk ve Barış Ödülünü kazanmamız geçekten unutulmaz bir anıydı.

İkimiz de, bio-politika ve bio-diplomasinin, etkili bir düşünce biçimi olduğuna, uluslararası işbirliği ve anlaşmayı sağlamak için güçlü bir güdü yaratabileceğine inanıyoruz. Pek çok ülkeden elçiler ve önde gelen kişiler, bios’u korumak için başlatılacak uluslararası seferberliğin barış için bir yol oluşturacağı bilinci içinde, bio-politika için gösterdiğimiz çabaya katkıda bulunmuştur. Bu çabalar, çok sayıda uluslararası konferans, seminer ve özel etkinliğin yanı sıra pek çok yayının ve yararlı projenin ortaya çıkmasını sağladı: Uluslararası Sakharov Festivali, Paris ve St. Petesburg’da Bios Ödülleri Töreni, uluslararası işbirliğine bir öncü olmak üzere Bratislava’da, Tuna Nehri konusunda toplanan konferans ve Türkiye ile Yunanistan’da düzenlenen Türk-Yunan sempozyumları bunlardan yalnızca birkaçıdır. Aşağıda sıralayacağım etkinlikler, Ruşen Keleş’in, saygıdeğer dostların, akademisyenlerin ve meslektaşların çok değerli katkıları ile gerçekleştirilebilmiştir:

-2005’de Atina’da, Yunanistan’daki Türkiye Büyükelçisi Tahsin Burcuoğlu’nun desteğiyle, “Bio-politikada Yunan-Türk İşbirliği” konusunda bir sempozyum düzenlendi. Katılımcılar arasında, Yalova ve Elazığ valileri ile Eskişehir Belediye Başkanı, Yunanistan Araştırma ve Teknoloji Genel Sekreteri, iş adamları, akademisyenler, üniversite rektörleri ile Türkiye ve Yunanistan’dan gelen diğer kimseler bulunuyordu. Ayrıca 2005’de Profesör Ruşen Keleş ve diğer akademisyenler Ankara Üniversitesi’nde bir B.I.O. toplantısı düzenlediler. Konferansa, seçkin profesörler ve kimi kurumlardan araştırmacıların yanı sıra Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri Büyükelçi Yiğit Alpogan da katıldı.

-2004’de, Türkiye’nin Yunanistan Büyükelçisi Yiğit Alpogan’ın katkılarıyla “Avrupa Birliği İdealleri Yolunda- Bio-politikada Yunan-Türk İşbirliği” konferansı düzenlendi. Atina’da gerçekleştirilen sempozyuma, Edirne ve Sivas Valileri, Antakya Belediye Başkanı ile Türkiye ve Yunanistan’dan sivil toplum örgütleri temsilcileri, iş adamları ve akademisyenler gelmişti.

-1997’de, Profesör Ruşen Keleş ve Rektör Günal Akbay, Ankara Üniversitesi’nde, “Bio-politika-Disiplinlerarası Bir Yaklaşım” başlıklı bir konferansa ev sahipliği yaptılar. Konferansa, Ankara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve diğer kurumlardan önemli akademisyenler katıldı.

-1995’de, Adana’da, Çukurova Üniversitesi’nde “2000 Yılında Bio-politika Eğitimi” konulu bir uluslararası konferans toplandı. Düzenleyiciler arasında Profesör Ruşen Keleş’in de bulunduğu konferansın katılımcıları, Türkiye, Macaristan, İsveç, Rusya, İngiltere, Polonya ve Yunanistan’dan gelen seçkin liderler ve akademisyenlerdi.

-1992’de, eş başkanlığını Ruşen Keleş’in yürüttüğü Beşinci B.I.O. Uluslararası Konferansı’na İstanbul ev sahipliği yaptı. Konferansa, Türkiye’den İçişleri Bakanı, Turizm Bakanı, Çevre Bakanı, İstanbul Valisi,

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Ankara Üniversitesi Rektörü’nün yanı sıra, çok sayıda ülkeden seçkin lider ve akademisyen de gelmişti.

-1990’da, Atina’da, B.I.O., “Bio-çevre ve Uluslararası İşbirliği” temalı bir sempozyum düzenledi. Sempozyum, Büyükelçi Gündüz Aktan ve Atina Belediye Başkanı’nın himayelerinde gerçekleştirildi. Ankara Üniversitesi Rektörü, Karadeniz Teknik Üniversitesi Dekanı, Trabzon Belediye Başkanı, Profesör Ruşen Keleş ve diğer liderler toplantıya eşlik ettiler.

-1989’da, Trabzon Belediye Başkanı Orhan Karakullukçu’nun öncülüğünde, “Bio-politika-Bio-çevre” başlıklı bir sempozyum düzenlendi.

Bu etkinlikler, uluslararası işbirliğini güçlendirdi ve sürdürülebilir kalkınmanın zenginleştiricisi olarak bios’u koruma düşüncesini geliştirdi. Bio-politikanın, yeni binyıl için yol gösterici bir işlev edinmesini ve çevreyi korumak için, türler arasında uyum ve birlikteliği sağlamasını umut ediyoruz. Ruşen Keleş gibi aydın liderlerin desteği ve katkısı ile bu düşüncenin uygulanabileceğine inanıyoruz.

Bio-diplomasi

Yaşam ve çevreyi korumak için uluslararası bir çaba olan bio-diplomasi ilk olarak 1985 yılında B.I.O. tarafından kavramsallaştırıldı. O zamana değin sivil liderler, uluslararası örgütler ve dünya kamuoyu, zaman geçirmeksizin çevre politikalarını uyumlu duruma getirmenin önemini anlayamamıştı. Bugün, küresel çevre sorunlarına karşı savaşım yeterince güçlü olmamasına karşın, söz konusu gereksinim büyük ölçüde kabul edilmektedir.

Bio-diplomasi, çevreyi korumak için diplomasi kanalları yoluyla uluslararası işbirliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Bio-diplomasi, yeryüzündeki yaşam biçimlerinin karşılıklı bağımlılığına odaklanarak, uluslararası ilişkiler alanında çalışan diplomatlarla bireylerin yaşam ve çevreyi korumak için ortak çaba göstermelerini sağlamaya çağırır. Bios’u korumak yönünde ortak eylemler, devletler ve insanlar arasında bir köprü oluşturabilir. Diplomatların geleneksel rolleri (diğer ülkelerde kendi ülkelerinin çıkarlarını temsil etme) güçlendirilirse, çevresel kaygıları ulusal liderlere ve hükümetlere taşıma işlevini yerine getirebilirler.

Çevresel tehditlerin uluslararası nitelik taşıması ve bu sorunların çözümü için türlü eğitim programları ve uluslararası eylemler gerçekleştirilmesi gerektiğinden dolayı, bio-diplomasinin, doğal çevreyi ve bios’un zenginliğini koruma sürecinde yaşamsal bir önemi vardır. Rütbesi ya da ülkesi ne olursa olsun bütün diplomatlar bu görevin önemini kabul etmeli ve ellerindeki yetkileri, olanaklı olduğunca bu amaç doğrultusunda kullanmalıdır. Bio-diplomasi ilkelerinin uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde

uygulanması, insanları birbirinden ayıran bütün fiziksel, ekonomik, ideolojik ve psikolojik sınırların aşılması için gereken işbirliğini sağlayacaktır.

Küreselleşme ve teknolojinin gelişmesi dünyayı küçük bir yer haline getirdi; bu gelişmeler karşısında toplumsal değerlerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bio-diplomasi, kültürel farklılıkların insanlık için bir varsıllık oluşturduğu inancını taşımaktadır. İnsanlık, bios’un bedeninin ayrılmaz bir parçası, yeryüzündeki canlıların genetik kodu olan DNA ise bütün yaşam biçimlerini birbirleriyle ilişkilendiren bir bağdır. Bio-diplomasi, egemen devletlerin ve sivil toplumun, uzun dönemli çevresel hedef ve eylemlerini aynı amaç doğrultusunda gerçekleştirmeleri olanağını sağlar. Aynı zamanda bio-diplomasi, uluslararası rekabetin yerine, evrensel ve kültürlerarası bir bakış açısının geçmesini sağlayarak, biyolojik ve kültürel çeşitliliği sürdürme yönündeki çabaları etkin biçimde destekler, insan ilişkilerini geliştirmenin ve dünya barışına ulaşmanın yollarını arar.

Çevresel tehditler uluslararası sorunlardır. Gezegenimizdeki oksijenin kaynağı olan ağaçlar bios’un *akciğeri* olarak düşünülebilir. Tıpkı, bir insanın akciğerleri hastalandığında bütün vücudun bundan etkilenmesi gibi, ağaçların ve ormanların bugüne değin tanık olduğumuz biçimde yok edilmesi, bütün gezegenin sağlığını olumsuz yönde etkileyecektir. Çözüme ulaşmanın yolu, uluslararası işbirliğini sağlamak için cesurca hazırlanmış eylem planlarından geçmektedir. Ülkeler çevrenin yıkıma uğratılmasına ve kötüye kullanılmasına karşı savaş açmalıdır; ancak böylece dış politika geleneksel bakış açısında bir değişim yaşayarak, bölünmüş ve rekabetçi bir yapıdan karşılıklı bağımlılığın egemen olduğu tekçi bir yapıya geçebilir. Bu, Bio-politikanın temel ilkelerinden biridir.

Yaşamı Savunmak

Yaşantımızın her aşamasında y*aşamı savunmaya* öncelik vermemiz gerekir. Savaş yönetimlerinin, çevre koruma programlarına dönüştürülmesi, daha iyi bir geleceğin güvencesi olacaktır. yıkıma uğramış alanları iyileştirerek bütün gezegenin yararına sunma amacı doğrultusunda, askeri uçaklar, bomba bırakmak yerine, çevrenin durumunu gözetlemek ve ağaç tohumları serpmek için kullanılabilir; deniz güçlerinden, deniz ve kıyıları kirlilikten temizlemek üzere yararlanılabilir; hastane gemiler, Afrika ve Güney Asya kıyılarında demirleyerek, hastalık ve açıkla mücadele için çalışabilir. Bu tür çabalar, yoksulluk ve açlığa karşı atılacak en güçlü adım olacaktır. Çevre, ortak bir çıkış noktası olarak, dünyanın bütün insanlarını uyum ve denge içinde bir araya getirebilir. Böylece, günümüzün savunma sanayisi, yaşamı savunma sanayisine dönüştürüleceğinden, bu tür bir yöntemi izlemek ekonomiyi olumsuz etkilemeyecek, tam tersine küresel ekonomiyi canlandırıp istihdamı artıracaktır.

Yoksulluk, açlık, hastalıklar, çevre kirliliği, kaynakların azalması, türlerin ve yaşam ortamlarının hızla kaybolması, birer küresel sorundur. Birbirleriyle bağlantılı olan bu sorunların hiçbiri ülkelerin sınırlarından haberdar değildir. Bunlara çözüm bulma yönünde çaba göstermek için uluslararası alanda

güçlü bir işbirliği sağlamak gereklidir. Dünyamızın sorunlarını çözmek için ülkeler, çevrenin iyileştirilmesi ve yoksulluğun, açlığın, hastalıkların kökünün kazınması konularında çatışmaya girmekten kaçınmalıdırlar. Bu, bio-diplomasinin amacı ve dünyayı görüş biçimidir.

Bio-kültür

İletişim ve ulaştırmadaki teknolojik gelişmelerle birlikte, malların, işgücünün, teknolojinin ve sermayenin hareketliliğinin artışı anlamına gelen küreselleşme, gelecekteki fırsat ve sorunlar üzerine yapılacak araştırmaların yönünü büyük ölçüde belirlemektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri bireyleri her yerde güçlendirdiği için insanlığın geleceği artan bir biçimde yeni düşünce, eylem, iletişim ve katılım modellerine bağlı olacaktır. Gezegenimizdeki bios’un sürekliliğini sağlamak ve toplumu uyumlu bir geleceğe götürmek için politikada –bio-politika- yeni bir binyıl bakış açısına gereksinim bulunmaktadır.

B.I.O., bio-politika ruhu içinde, bio-kültür kavramını, çevre ve bütün yaşam biçimlerinin uyum içinde bir arada yaşamını sürdürmesini sağlayan birleştirici bir unsur olarak geliştirmektedir. Bio-kültür, her bir çabanın, b*io-merkezli* ilkeler doğrultusunda sürdürülmesi ve çevre ile bütün yaşam biçimlerinin korunması yönünde yürütülmesi için gerekli güdüleri sağlar. Bio-kültür ruhu egemen olduğunda, gezegendeki her bir birey, yeni düşünce biçimleri aramaya ve çevrenin devletlerce korunmasını etkileyebilecek durumda bulunan, yaşamlarını çevreye adamış yasa koyucular, akademisyenler, eğitimciler ve iş adamları arasına katılmaya özendirilmiş olacaktır.

Günümüz toplumu, tersine çevrilmiş ve bu yüzden oldukça dengesiz duran bir piramit olarak çizilebilir; burada toplumsal değerler, teknoloji dünyasındaki gelişmelerden ciddi biçimde etkilenmektedir. Bu dengesizliği düzeltmemiz ve bios ile çevreye saygının egemen olduğu, daha istikrarlı bir topluma geçmemiz yaşamsal önem taşımaktadır. B.I.O.’nun eğitimsel ve bilinç kazandırmaya yönelik programları, toplumsal ve doğal çevremizin istikrarını güvence altına almaya yöneliktir.

Present Society

Expansion of societal values as affected by technological progress

The effort of the B.I.O. International University for the Bio-Environment will be to bridge the gap between technological progress and societal values

Future Society

Stable society based on the respect of bios and the bio-environment

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

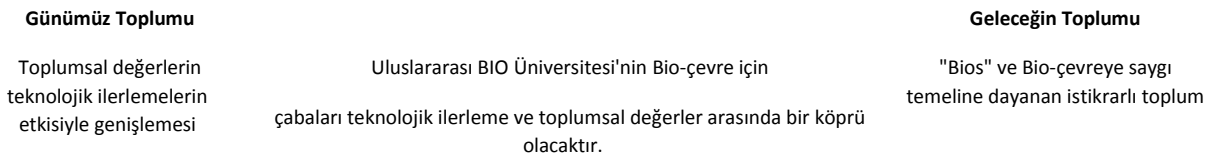

((((Baskı aşaması için not: Şekillerin altına Türkçe’lerini yazdım; orijinal şekillerin içindeki İngilizce anlatımları silip Türkçe’lerini koyabilirseniz çok sevinirim. Teşekkürler. Bülent Duru)))))

Bölgesel çatışmaları dindirmek ve ekonomik büyümeyi çevresel uyum ile dengelemek için gelişmenin her bir aşamasında –sanayi, enerji, ulaştırma, tarım ve bölgesel gelişme- yeni bir yaklaşım biçimi yaratmak gerekmektedir. Ancak, başarıya ulaşmak için bu politikaların çevre etiğine dayalı olması zorunludur. Böylesi bir etik anlayışı gündeme getiren bio-kültür, bios’u küresel biçimde ele alan şimdiki anlayışların yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılacaktır. Bio-kültür, aynı zamanda, her bir insan çabasının daha iyi bir geleceğe katkıda bulunabilmesini sağlamak için teknoloji ve sanatlar arasında işbirliği kurulmasını özendirecektir.

Öteden beri var olanı sürekli kılmak için çabalamak yeterli değildir. Sürekli olarak karşımıza çıkan yeni mücadele alanları ve yıkıcı eğilimlere karşı çıkma gereğinin acilliği konusundaki artan farkındalıkla birlikte, gezegenimizi korumak ve gelecek için dengeli bir toplum sağlayabilmek için daha kapsayıcı, uzun dönemli çözümler bulmanın zamanı gelmiştir. Ancak *sürdürülebilir kalkınmanın da ötesine* geçecek yeni bir bakış açısı, durumun gözler önüne serilmesini, harekete geçilebilmesi için gereken güdüleri ve daha adil ve daha güvenli küresel yönetime giden olanakları yaratabilir.

Bio-eğitim

Küreselleşmenin etkisiyle ekonomik, toplumsal ve eğitsel önceliklerimizin kökten biçimde değişmesi, bir yandan dünya görüşlerimizi ve yaşantımızı yeniden biçimlendirirken, bir yandan da insanlığın karşısına yeni uğraş konuları çıkartmaktadır. Özellikle iletişim ve ulaştırma alanında yeni teknolojilerin gelişmesi, küreselleşmenin hızını artırmaktadır. Gerçekte, bu gelişmeler dünyayı tek bir pazaryeri haline getirmektedir. Söz konusu değişime yanıt verebilmek için, yeni binyıl eğitiminin, disiplinlere odaklı yerleşik bakış açısından kökten biçimde vazgeçip, her bir bireyin potansiyelinin dünyanın ve gelecek kuşakların yararına olacak biçimde gelişmesi için yaratıcı ve duyarlı eylemlere yönelmesi gerekmektedir. Bio-eğitimin amacı ve sorumluluğu, önemli çevresel yıkımlara yol açan yerleşik değer yargılarını tersine çevirmek için insanlığın ruhunu canlandırmaktır. Her bir türün kendine özgülüğünü bios ve çevre açısından ele alan disiplinlerarası modellerin geliştirilmesiyle birlikte, bio-eğitim, her bir insan çabasına çevre korumayı eklemenin yollarını arayacaktır.

Bu vizyonu geliştirmek için B.I.O., 1990’da, Uluslararası Bio-eğitim Üniversitesi’ni[2] (I.U.B.E.) kurdu. Profesör Ruşen Keleş kurucu üyelerden biridir. Siyasal Bilgiler Fakültesi Kent ve Çevre Bilimleri Anabilim Dalı’nın başkanıyken, onun girişimiyle, Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi’ndeki lisansüstü eğitim programına Bio-politika çalışmalarını eklemiştir.

Uluslararası Bio-Eğitim Üniversitesi’nin amacı, araştırmacıların, karar alıcıların, diplomatların, iş dünyası ve sivil toplum önderlerinin, bio-merkezli toplumun gelişimine etkin biçimde katkıda bulunmalarını sağlamaktır. Uluslararası Bio-Eğitim Üniversitesi, üniversitelerin evrensel olmaları gerekliliğini akılda tutarak, dünya üzerindeki aydınlara, öğrencilere Bio-merkezli mesajlar göndermek ve çalışanları eğitmek yoluyla çevre bilincinin hızla yerleşmesi için çabalamaktadır. Uluslararası Bio-Eğitim Üniversitesi, öğrenim derecelerinin ödüllendirilmesine dayanan geleneksel bir okul değil, -internet gibi modern araçların kullanıldığı- açık ve uzaktan bir eğitim girişimi olarak işlev görmektedir. Onun sayesinde, önde gelen eğiticiler ve karar alıcılar, eğitim kurumlarına bios’un güçlendirilmesini temel alan değerler aşılamaktadırlar.

Uluslararası Bio-Politika Örgütü tarafından, Uluslararası Bio-Eğitim Üniversitesi bünyesinde, *Avrupa Çevre Eğitimi için Bio-Öğretim Programı* başlığı adı altında yayımlanan yol gösterici metin, çok sayıda ülkede üniversitelerin öğretim programlarına alınmıştır. Kitap, bio-mimari, bio-etik, bio-ekonomi, bio-sağlık, bio-tarih ve bio-turizm gibi çevreyle ilgili çok sayıda konuda temel kavramları içermektedir. B.I.O.’nun türlü alanlarda yayınladığı diğer kaynakları içeren ve çok önemli konulara yer veren kitap, basılı ya da elektronik olarak–internet ya da CD-Rom yoluyla- ücretsiz elde edilebilir.

[2] International University for the Bio-Environment (I.U.B.E.)

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

BIOS IN THE NEW MILLENNIUM

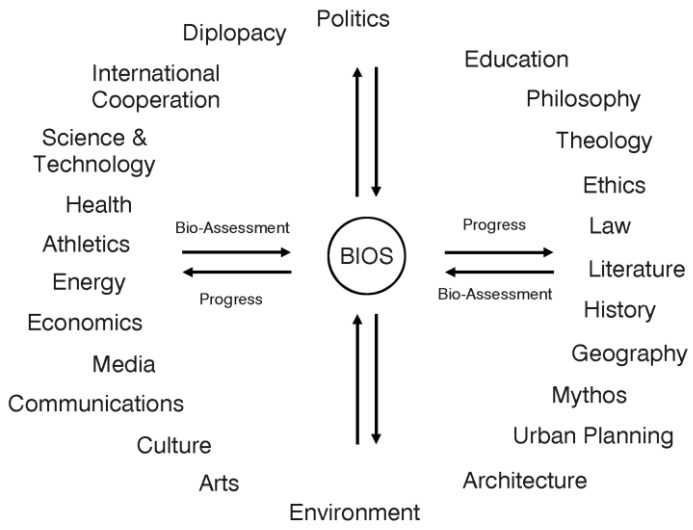

GELECEK BİN YILDA BİOS

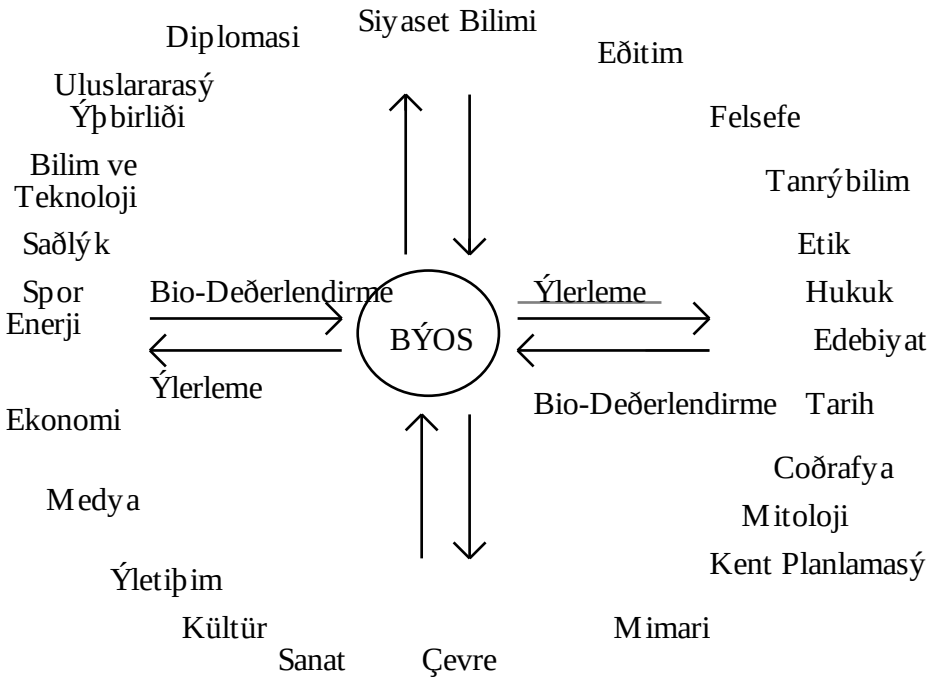

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

((((Baskı aşaması için not: Şeklin altına Türkçe’sini yazdım; orijinal şekillerin içindeki İngilizce anlatımı silip Türkçe’sini koyabilirseniz çok sevinirim. Teşekkürler. Bülent Duru)))))

Bio-eğitim neden gereklidir?

Çevre sorunları ile ilgilenmek, özellikle gelişmiş, sanayileşmiş ülkeler için uluslararası bir görevdir. Bireysel, toplumsal sorumluluklarımızın bilincinde olmamız ve çevreyi korumanın ancak çatışan çıkarlarla savaşımda bulunmakla olanaklı olduğunu bilmemiz gerekmektedir. Değişen çevresel koşulları anlamanın güçlüğü ve çevre koruma gereklerinin değişkenliği, çevre ve insan arasında karşılıklı etkileşimde payı bulunan çok sayıda etmenin değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Hepimiz için yaşamsal bir öneme sahip olan çevre kirliliği uluslararası bir sorundur. Bio-eğitim, her bir insan çabasına çevresel kaygıları ortak etme bilincini güçlendirir ve çevre korumanın disiplinlerarası niteliğinin farkına varmamızı sağlar. Çevre ve yaşam kalitesi ayrılmaz biçimde birbirine bağlıdır. İnsan hakları ihlalleri, hastalıklar, açlık, içme suyu yoksunluğu ve yoksulluk, çevresel bozulmanın olduğu yerlerde daha çok görülmektedir. Çevreye bağlı sağlık sorunları, yiyecek sağlanması, kültürel gelişim olanaklarına erişim, genel sağlık, güvenlik ve barış, önümüzde duran konuların yalnızca bazılarıdır.

Bio-eğitim, pek çok alanı kapsayan disiplinlerarası bir daldır. Karmaşıklığı ve toplumun bütünüyle türlü düzeylerde kurduğu ilişki sayesinde, çok sayıda konu bio-eğitime katkıda bulunabilir. Bu yüzden eğitim kurumları, kendi güçlerine ve etkinliklerine dayanan kendi bio-eğitim planlarını yapmaları konusunda özendirilmelidir. Bio-eğitimin dışlayıcı olmayan yaklaşımı, değişik disiplinler arasındaki duvarları kaldırmak ve aşırı uzmanlaşmadan kurtulmuş, çok yönlü bir eğitim sunmak için bir olanak yaratmaktadır. Zaman çizelgesi ve işlenecek konularda gerekli düzenlemeler yapılarak, yeni programlar ile ders işleyiş planları bu düşünce doğrultusunda tasarlanmalıdır. Bio-eğitimin, iş dünyasında, kamu yönetiminde ve hükümet düzeyinde desteklenmesi de sağlanmalıdır. Çevre bilincinin eylemle sonuçlanması isteniyorsa, mesleki eğitim programları ve karar alıcılar için seminerler gerçekleştirmek çok önemli olacaktır. Bio-eğitim, eğitim kurumları, iş dünyası, yerel yönetimler, hükümetler, gönüllü örgütler ve diğer paydaşların yardımıyla, mümkün olduğunca geniş bir alana yayılmalıdır. Ancak, toplumun bütün kesimlerinde ve ekonominin bütün sektörlerinde ortak eylemin desteklenmesi yoluyla, çevreye duyarlı yurttaşlığın gelişimi üzerinde geniş bir uzlaşmaya varılabilir.

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

Bio-ekonomi

Çevre ve kalkınma arasında yakın ilişki bulunduğu yönündeki çağdaş anlayış doğrultusunda, iş dünyasının çevre koruma ile bağ kurması açısından ekonomik aktörler çok önemlidir. Doğal dünyanın zenginliği ve güzelliğini korumak, yeryüzü nüfusunun sağlığını güvence altına almak, ticaret kurallarını adil hale getirmek ve bütün ülkelerde eğitim olanaklarını eşit kılmak, parasal ve toplumsal açıdan gerçek bir kâr kaynağıdır. Kültür ve eğitimin yanı sıra yaşam kalitesi sorununu çözmek birinci öncelikli konumuz olmalıdır. Bunun da ötesinde, “kâr” kavramı yeniden tanımlanmalı ve toplum için gerçek yararı sağlayacak öğeleri içermesi sağlanmalıdır: Kültür, iç zenginlik, doğal kaynakların korunması, sağlık, biyolojik çeşitliliğin korunması gibi konular, bir ülkenin zenginliğinin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmalıdır.

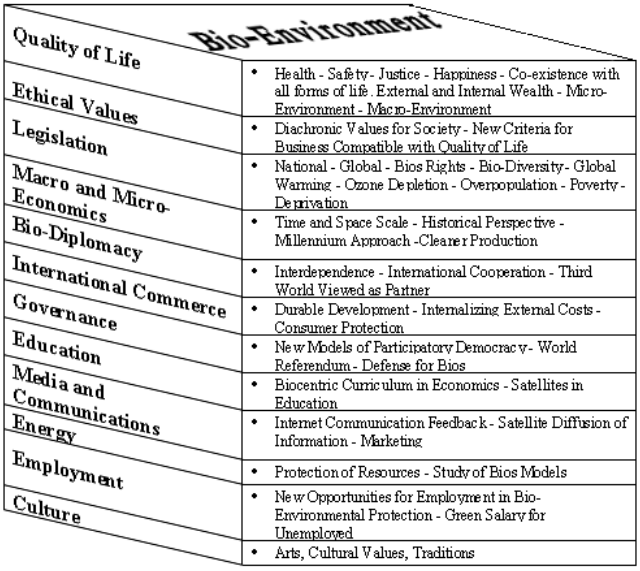

Bio-Çevre	
Yaşam Kalitesi	• Sağlık - Güvenlik - Adalet - Mutluluk -Tüm Canlıların Birarada Yaşaması - İçsel ve Dışsal Gönenç - Mikro-Çevre - Makro-Çevre
Etik Değerler	• Toplum İçin Diakronik Değerler - Yaşam Kalitesini Sağlamak İçin İs Dünyasına Yönelik Yeni Ölçütler
Yasama	• Ulusal - Küresel - Bios Hakları - Biyolojik Çeşitlilik - Küresel Isınma - Ozon Tabakasının İncelmesi - Aşırı Nufus- Yoksulluk –Yoksunluk

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

Makro ve Mikro Ekonomi	• Zaman ve Yer Ölçeği - Tarihsel Bakış Açısı - Bin Yıl Yaklaşımı - Daha Temiz Üretim
Bio-Diplomasi	• Karşılıklı Bağımlılık - Uluslararası İşbirliği - Üçüncü Dünyanın Karar Alma Sürecine Dahil Edilmesi
Uluslararası Ticaret	• İstikrarlı Gelişme - Dışsal Maliyetlerin İçselleştirilmesi -Tüketicinin Korunması
Yeni Yönetim Anlayışı (governance)	• Yeni Katılımcı Demokrasi Modelleri-Dünya Referandumu - Bios'un Korunması
Eğitim	• Ekonomi Biliminde Bio-Merkezli Program İzlenmesi -Eğitimde Uydu Kullanımı
Medya ve İletişim	• İnternetle İletişim - Bilginin Uydu Aracılığıyla Yayılması – Pazarlama
Enerji	• Kaynakların Korunması - Bio Modeller Üzerine Çalışma
İstihdam	• Bio-Çevreyi Koruma Alanında İş Olanakları Sağlamak İçin Yeni Olanaklar - İşsizler İçin Yeşil Ücret
Kültür	• Sanat - Kültürel Değerler – Gelenekler

((((Baskı aşaması için not: Şeklin altına Türkçe’sini yazdım; orijinal şeklin içindeki İngilizce anlatımı silip Türkçe’sini koyabilirseniz çok sevinirim. Teşekkürler. Bülent Duru)))))

Dünya, ‘kalkınma çabalarının gerekleri’ ve ‘çevresel dengeyi kurmak’ arasında uzlaşmanın sağlanmasında bir dizi engelle karşı karşıya bulunmaktadır. Yoksul ülkeler kaynaklarını aşırı kullanarak doğal çevrelerine zarar vermektedirler. Aşırı doymuş pazarlarda hammaddelerin satışı, fiyatların düşmesine ve net kazancın azalmasına neden olmaktadır. Bu yüzden, çevreyi korumak ihmal edilmekte ya da çoğunlukla alay konusu yapılmaktadır. Bir yandan, sanayileşmiş ülkelerin ekonomik büyüme ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınma gereksinimi arasındaki çatışmanın, öte yandan yoğun enerji ve hammadde kullanımının olumsuz çevresel etkilerinin, şimdiki anlayış doğrultusunda çözülmesi olanaklı değildir.

Görüşme masalarında, çevreye duyarlı rehberler ortaya konulup tartışılabilir; ama gerçek yaşamda bu yönergeler çoğunlukla ulusal karar alıcılara ulaşmaz. Denetimsiz büyümenin çevresel yansımalarını göz önünde bulundurmadan büyüyen ekonomilerin önüne geçmek için hükümetlerin ve uluslararası kurumların yanında bireylerin de uzlaşı ve onaylarını birleştirecek bir yaklaşım gerekmektedir. Şirketler ve girişimciler, bu sorunları aşmak için işbirliğine gidebilir ve iş dünyasındaki çalışmalarını gezegen üzerinde daha az baskı kurarak sürdürebilirler. Bütün bu önlemlerin yanı sıra, yerel ve uluslararası düzeylerde, bir taban hareketi ve halk katılımı, bios’u destekleyici ekonomik politikaların ve girişimlerin dünya çapında kurulmasını destekleyebilir.

Yukarıda değinilen konular, B.I.O.’nun 1992’den bu yana “Bio-çevre için İş Stratejisi” konusunda düzenlediği uluslararası konferanslardaki dört oturumda kapsamlı bir biçimde tartışılmıştır. Bunlardan

birkaçına katılan Ruşen Keleş, kamu yararı ve bios’un korunması açısından, iş dünyasında çevresel değerlerin yerleşmesi ve kâr anlayışının yeniden gözden geçirilmesi düşüncesini güçlü bir biçimde desteklemişti.

Toplumsal ve Çevresel Sorumluluğu Birleştirmek

Yeni pazarlara egemen olma yolunda başarıya ulaşmak için, geleceğin girişimcilerinin, kendi büyüme politikalarını dünyanın en çok baskı yaratan sorunlarına çözüm bulma yönünde oluşturmaları gerekmektedir: Temiz enerji, doğal kaynakların korunması, temiz su ve yiyecek. Şirketler, çevre sorumluluğuna sahip yurttaşların giderek artan baskılarıyla karşılaşmaya başlamalarından ötürü, toplumsal ve çevresel sorumluluğu birleştirmek egemen düşünce olmaya başladı. Şirketler, çevresel tehditleri en aza indirip etik politikalarını güçlendirdiklerinde, fiyatlar düşecek, mal ve hizmetlerin kalitesi artacak, yeni pazarlara girilebilecek ve böylece rekabette bir avantaj yakalayacaklardır. Böylece, kamu ve özel sektörden pek çok yatırımcı, gezegeni kirleten ve dünya nüfusunun sağlığını tehlikeye atan işletmelere para aktarmayı kabul etmeyeceğinden, yatırımlar, artan biçimde, çevresel sorumluluğun temel gereklerini yerine getiren işyerlerine yönelecektir.

Dünya üzerindeki evrensel yurttaşlık, şirketlerin çevre kurallarını benimsemelerini zorunlu kılan derin toplumsal değişikliklerden etkilenmektedir. Çevreye duyarlı paydaşların karar alıcılarla iletişime girmesiyle birlikte, çevre üzerindeki ortak tutumlar, küresel toplumun ve sivil toplumun gereksinim ve istemlerini karşılamaya yöneltilecektir.

Ortak toplumsal sorumluluk konusu, Ocak 2005’de, Atina’da gerçekleştirilen, “Bio-politikada Yunan-Türk İşbirliği” başlıklı sempozyumda ele alındı; B.I.O. daha önce, en değerli ve kârlı iş stratejisi olarak çevrenin korunması düşüncesinin benimsenmesi amacıyla uluslararası işletmecilik konusunda konferans ve sempozyumlar da düzenlemişti.

Yoksulluğu Ortadan Kaldırmak ve Açlıkla Mücadele Etmek

Gıda güvenliği –bütün insanlara sağlıklı ve verimli bir yaşamın gereği olan günlük besin gereksinimini karşılamak için her zaman yeteri gıda sunabilmek- bütün ülkelerde ekonomik ve toplumsal gelişme için ön koşuldur. Ancak bu, gıdalara erişimin kolay olmasına ve onlardan uygun biçimde yararlanılıyor olmasına bağlıdır. Gıda güvenliğini sağlamak, gıda üretimi, beslenme ve gıda yardımından öte bir sorundur. Yoksulluğun çarpıcı bir sonucu olan açlığı ortadan kaldırmak, uzun vadede, sürdürülebilir ve geniş bir tabana yayılan ekonomik büyümeyi ve gelir artışını gerektirmektedir. Pek çok ülkede bu sorun, verimli, rekabetçi ve çevreye duyarlı bir tarım sektörüne bağlıdır. Bu koşulları sağlayabilmek için, azgelişmiş ülkeler, tarım ve gıda sistemlerini güçlendirmek ve tarımsal üretim için önemli doğal kaynaklarını iyileştirmek ve korumak zorundadır. Söz konusu değişiklikleri gerçekleştirebilmek için kamu ve özel sektör yatırımları ve siyasal istenç gereklidir.

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

Bio-yasama

Bio-yasamanın ana amacı, bios’un haklarını korumak ve gelecek kuşakların haklarını güvence altına almak arasında bir bağ kurmaktır. Bu bağlamda, insan hakları ve ödevlerinin karşılıklı bağımlılığı yaşamsal bir öneme sahiptir. Haklar yükümlülükleri de beraberinde getirir; insan haklarının varlığına ek olarak, çevreyi korumak ve küresel düzeyde yaşam kalitesini geliştirmek için bir dizi insan yükümlülüğü bulunmaktadır. İnsan haklarını savunmanın, gezegenimizdeki diğer yaşam biçimlerinin korunması ile ilgisiz bir konu olduğu düşünülmemelidir. Çevresel bozulmadan ve kirlilikten kaynaklanan, sağlık sorunları, ormansızlaşma, doğal kaynakların kaybı, su yoksunluğu ve kıtlık insan türünü tehdit etmektedir. Haklarımızı güvence altına almak ve yıkımların önüne geçmek için acil biçimde eğilimleri tersine çevirme ve doğal mirasımızı koruma sorumluğumuzu kabul etmemize gerek vardır.

Çevre sorunlarına yönelen etkin bir uluslararası yasama etkinliği olmaksızın çevresel adaletin sağlanamayacağı giderek daha çok kabul edilmeye başlanıyor. Çevresel yıkımların açık biçimde belgelenmesinden sonra, artık bu yönde bir yasama çalışması yalnızca bir istek değil, bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu yüzden, küresel siyasetin bütün yönlerine çevresel kaygıların dahil edilmesi ve çevresel sorumluluk öncelikli bir sorundur.

Dünya Referandumu

İletişim teknolojisindeki gelişmeler artık bütün insanlara, gündemdeki büyük sorunlara etkin biçimde katılmaları ve dünyanın herhangi bir köşesinden internet yoluyla oy kullanabilmeleri için eşi görülmemiş fırsatlar sunuyor. Bütün insanları çevreyi korumak için nasıl harekete geçirebiliriz? B.I.O., bios ve çevreyi korumanın aciliyeti konusunda internet yoluyla bir dünya referandumu önermektedir. Her bir bireye aynı anda seslerini duyurma olanağı vermek yoluyla, katılımcı demokrasi için yeni kanallar açılabilecektir. Çevreyi koruma konusunda kamuoyu artık görmezden gelinemez. Küresel bir seferberlik, yıkıcı eğilimlerin tersine dönmesini sağlayacaktır.

Bios’un korunması konusunda Dünya Referandumu B.I.O. tarafından ilk olarak 1985’de önerilmişti. 1992’de, İstanbul’da, Ruşen Keleş’in eş başkanlığında yapılan Beşinci B.I.O. Uluslararası Konferansı’nda Dünya Referandumu için verilen öneri, resmi konferans kararı olarak oybirliği ile kabul edildi.

Barış Binyılı

İnsanlık, artık hiçbir biçimde, eylemleri ve çevre arasındaki yakın ilişkiyi görmezden gelemeyecek. Çevreyi akılcı biçimde korumak ve yönetmek yeni binyılda en önemli görev haline gelecek ve böylece

herkes için yeni uğraş konuları ve fırsatlar yaratılmış olacaktır. Teknoloji, insan çabalarının tüm yönleriyle genişlemesini sağlamakta; tıpkı yeni bir Prometus gibi, duyarlılık ve öngörü ile ışığı ve ateşi sağlayarak yeni dönemin gelişini olanaklı kılmaktadır. Bu bilgi, gerçeğin açıklanması ve daha iyi bir geleceğe götüren yol olarak görülebilir.

Değerlerin bugün içinde bulunduğu bunalım, yalnızca çevre için değil, barış için de büyük bir tehdittir. Ve bu nedenle toplumun her bir bireyini çevrenin korunmasına güdüleme yolunda tarihsel ideallere gereksinim duyulmaktadır. Olimpiyat ruhu, kültür ve teknoloji güçlerini birleştirerek, gezegenimizdeki estetik değerlerin benimsenmesi yolunda önemli bir rol oynayabilir. Her meslekten, herkesin katılımına açık olan ve her bir dalda verilen Bios ödülleri, B.I.O.’nun yeni binyıldaki amaçlarından biridir. Uluslararası ve disiplinlerarası çevre eğitimi sayesinde, dünyanın her bir yurttaşı insanlığın ruhsal aydınlanmasına katkıda bulunabilir.

Ancak aydın ve çevreye duyarlı liderler değişime önayak olabilir. Ruşen Keleş gibi önde gelen bir lider insanlığı tehdit eden değerlerdeki bunalımın üstesinden gelmek ve umudun, barışın binyılına ulaşmak için gerekli olan yeni düşünceleri ve gizilgücü sağlayabilir. Ruşen Keleş gibi önde gelen bir kişilik ile birlikte olmak Uluslararası Bio-politika Örgütü için gerçekten bir ayrıcalıktır; benim içinse, ona arkadaşım diyebilmek.

Barış Binyılı[*]

Duyabiliyor musun sesini

[*] Türkçe’de yeniden söyleyen Ayhan Yalçınkaya.

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

çınlıyor çan

yeni çağın şafağından

Görebiliyor musun parlak yıldızları

ışık ve umudun

selamını yollayan

Soluğunu duyabiliyor musun

yeryüzündeki her bir canın?

Aşkın dalgaları

fısıltıları yaşamın

Duyabiliyor musun kalbinin atışını

herkesi

içtenlikle kucaklayan?

Paylaş yeni görüsünü öyleyse

neşe, barış ve uyumun;

hadi o zaman!

A. Vlavianos-Arvanitis, 1998

Kaynaklar

Kaynak: Agni V. Arvanitis, “Bio - Politika: Bir Vizyon ve Umut Toplumu Kurmak”, Çev. Bülent Duru, Ruşen Keleş’e Armağan”, V. Kitap: Çevre ve Politika, Der. Ayşegül Mengi, İmge, Ankara, 2007, s. 289-302.

1. Vlavianos-Arvanitis (1985) Biopolitics – Dimensions of Biology, 16 s. Biopolitics International Organisation, Athens.
2. Vlavianos-Arvanitis (1989) Biopolitics – The Bios Theory, A. Vlavianos-Arvanitis (ed.), Biopolitics – the bio-environment II. Biopolitics International Organisation, Athens, s. 17-31.
3. A. Vlavianos-Arvanitis (1992) Bio-Diplomacy, A. Vlavianos-Arvanitis, Biopolitics – the Bio-Environment – Bio-Syllabus. Biopolitics International Organisation, Athens, s. 90-94.
4. A. Vlavianos-Arvanitis (1993) Bios in the next millennium. Reversing the crisis of values, A. Vlavianos-Arvanitis and R. Keles (eds.), Biopolitics – the bio-environment IV. Biopolitics International Organisation, Athens, s. 18-28.
5. A. Vlavianos-Arvanitis (1996) The bio-environment – bio-culture. Bio-peace for the next millennium, A. Vlavianos-Arvanitis (ed.), Biopolitics – the bio-environment V. Biopolitics International Organisation, Athens, s. 51-66.
6. A. Vlavianos-Arvanitis (Ed.) Biopolitics – the Bio-Environment – Volume VIII (2001) Resolving the Environmental Crisis – The Need for International Court of the Environment s. 41-149, 202-205. Biopolitics International Organisation, Athens.
7. A. Vlavianos-Arvanitis (Ed.) Bio-Syllabus for European Environmental Education (2002) 880 s. Biopolitics International Organisation, Athens.

Çev. Bülent Duru